

Leksikon odgojno-obrazovnih znanosti

Naklada: Akademija odgojno-obrazovnih znanosti Hrvatske, Zagreb, 2017. Cijena 480,00 kn.

Početak ove godine, u prijevodu Ivana Marijanovića, na hrvatskom jeziku objavljen je **Leksikon odgojno-obrazovnih znanosti (LOOZ)** Fakulteta odgojnih znanosti Salezijanskog papinskog sveučilišta u Rimu. Ivan Marijanović je i uredio ovo hrvatsko izdanje na kojem je radilo uredničko vijeće u sastavu Zoran Curić, Dražen Dizdar, Vladimir Findak, Rea Fulgosi-Masnjak, Vlado Jukić, Tonči Matulić, Dragan Milanović, Ivan Prskalo, Ružica Razum, Vlado Šakić, Vladimir Šimović, Željko Tanjić, Mario Vasilj i Vladimir Vujčić. Recenzenti ovog izdanja su Ante Bežan, Ana Thea Filipović, Ante Pavlović i Marko Pranjić. Leksikon je objavljen u nakladi Akademije odgojno-obrazovnih znanosti Hrvatske (AOOZH).

Radi se o drugom izdanju pozamašne knjige kapitalnog značenja od 1384 stranice koja je rezultat dugogodišnjeg rada profesora i suradnika Salezijanskog papinskog sveučilišta u Rimu. Prvo izdanje ovog Leksikona objavljeno je 1997. godine i brzo je rasprodano. Pripremi novog, popravljenog, dopunjenog i proširenog izdanja pristupilo se deset godina kasnije, a sada ga, opet nakon desetak godina, evo na hrvatskom jeziku. Leksikon je rezultat rada, bogatog iskustva i ogromnog znanja 184 autora iz raznih zemalja. Oni su obradili 986 jedinica i 605 natuknica (ukupno 1591 odrednica) na znanstven, ali jednostavan i širem krugu korisnika razumljiv i prihvatljiv način. U njemu je, tako se barem doima čitatelju koji u odgojno-obrazovnim procesima sudjeluje rubno, sadržano cjelokupno znanje o odgojno-obrazovnoj problematici i problematici koja se tog područja dotiče.

Iako se Leksikon može koristiti bez ikakvih posebnih priprema, urednici, uz predgovore u kojima opisuju okolnosti priprema i jednog i drugog izdanja, u uvodu daju i upute za njegovu uporabu. Uz predgovore prvom i drugom izdanju te hrvatskom izdanju i uvod, naveden je i popis (184) suradnika te kratice i oznake, kazalo i tematsko kazalo. Na kraju su izvodi iz četiri recenzije hrvatskog izdanja u kojima se naglašavaju kako pohvale samom djelu tako pohvale hrvatskom prijevodu i preporuke za njegovo objavljivanje jer „*Leksikon odgojno-obrazovnih znanosti* pruža hrvatskoj kulturnoj, znanstvenoj, obrazovnoj, sveučilišnoj i školskoj zajednici nove i dosad nepoznate činjenice i spoznaje te može biti vrijedan oslonac i poticaj u vlastitom, znanstvenom, profesionalnom radu i odgojnom djelovanju“.

U ovom je Leksikonu sabrano znanje stečeno višestoljetnim iskustvima i promišljanjima raznih kultura i naroda. On sadrži široku lepezu pojmova koje objašnjavaju odgojno-obrazovnu stvarnost s najrazličitijih gledišta (filozofskog, teološkog, povijesnog, antropološkog, sociološkog, psihološkog, biološkog, metodološkog, pravnog, komunikološkog...). U njegovom vodiču za sustavno čitanje pojmova (tematskom kazalu) upućuje se na odgojno-obrazovne discipline (biologija odgoja, didaktika, filozofija odgoja, opća psihologija, pedagoška antropologija, pedagoška metodologija, psihopatologija, psihoterapija...) i institucije (škola, crkva, obitelj...). Mnoge od njih korisne su psihijatrima, posebno onima koji su intenzivnije uključeni u obrazovne (edukacijske) procese (a većina je

naših psihijatara i u ulozi edukatora – studenata, specijalizanata, sestara...). Kao obrađeni (psihijatrijski) pojmovi susreću se npr. alkoholizam, autizam, depresija, ovisnost o drogi, mentalna anoreksija, razne psihoterapijske škole i pravci, psihopatologija, psihoza, strah, stres, samoubojstvo... i mnogi drugi. Uvrštene su i crtice o pojedinim značajnim psihijatrima-psihoterapeutima (Adler, Erikson, Frankl, Freud, Jung...). Iako se u predgovoru navodi da je ovaj Leksikon ponajprije namijenjen studentima i profesorima odgojnih znanosti, fakulteta, sveučilišta i viših škola te odgojiteljima, roditeljima i općenito osobama zainteresiranim za odgojno-obrazovne procese, ali i novinarima i političarima, on je, slobodno se može reći, namijenjen i psihijatrima. Sigurno

će im koristiti u svakodnevnoj praksi, posebno u edukaciji mlađih kolega.

Ovim sveobuhvatnim interdisciplinarnim djelom i njegovim prijevodom na hrvatski jezik, dobili smo ne samo orijentir i uvid u ono što se na području odgoja i obrazovanja događa u svijetu, nego i alat za unaprjeđenje naše znanosti i prakse na ovom području. Možemo samo poželjeti da se ovo hrvatsko izdanje LOOZ-a (unatoč relativno visokoj cijeni – 480 kuna) čim prije nađe u rukama svih onih kojima je namijenjeno, posebno odgovornih za odgojno-obrazovnu reformu, odnosno reformu školstva te tako doprinese odgojno-obrazovnim procesima i praksi.

VLADO JUKIĆ